

»SLOVENEK« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 80—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celoletno K 420—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENEK

Inserati:
Enostopna petstvrta (38 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 8—
poslana itd. po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 9/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljka in prazna
nikoli ob 8. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ro. opisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 850 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bosn.-herc. 7563.

Jugoslovanski klub in ustava.

Govor narodnega poslanca dr. Janka Šimraka na seji ustavnega odbora dne 9. febr. t. l.

Zasebna last in socialna blaginja.

V tem ustavnem odboru se je razpravljalo o pravu zasebne lastnine s komunističnega in kapitalističnega stališča, kakor tudi s stališča, da mora biti zasebna lastnina združena s socialnimi funkcijami, kakor je jako dobro povedal g. Avramović. Rousseau je rekel na nekem mestu: »Vi ste izgubljeni, ako pozabite, da plodovi pripadajo vsem, a zemlja da ni nikogar.« In zares, gospoda, zemlja sama obsebi ni nikogar. Samo je tu vprašanje teologije ali vprašanje primernosti, da-li bi bilo bolje, da bi bila zemlja skupna ali nikogar — vseh — ali da se razdeli na posamezne dele in da pripade posameznim ljudem. Aristotel in veliki misleci, ki so prišli po njem, so se izjavili za zasebno lastnino, za minimum lastnine, ki je potreben za obstoj posameznika. Zgodovina, ki je najboljša učiteljica življenja, je dokazala to ideologijo kot opravičeno. Današnji kapitalizem se je tako ojačil, postal tako objesten, da je popolnoma razumljivo, ako posebno v delavskih slojih izziva organizirano reakcijo. (Podpred. dr. Tomljenović: Mrtve roke.) G. Sima Marković je tu s polnim prepričanjem izjavil, da bo njihovo gibanje proti kapitalizmu končno zmagalo. Toda ako se to tudi zgodi, se bo moralo človeštvo zopet vrniti — ker ga to sila priroda — na zasebno lastnino — tej ali oni obliki. (G. Tomljenović: Kaj je z mrtvo roko?) Tu sedaj ni govor o mrtvi roki, g. podpredsednik Tomljenović. Potrpite malo. Naglasil sem: v tej ali oni obliki, ker nimamo dokaza, da je ravno današnja oblika zasebne lastnine najboljša. Zasebna lastnina ni nič absolutnega, al or so Rimljani rekli: »Jus utendi et abutendi sua.« To je popolnoma nesocialno stališče. Temeljno načelo vsega je socialna blaginja. Od socialne blaginje je odvisno vse drugo. Zasebna lastnina je opravičena samo v toliko, v kolikor podpira socialno blaginjo, zasebna lastnina mora biti zvezana s socialnimi dolžnostmi in funkcijami. Ako bi ljudje bili idealni, potem bi v praktičnem življenju izvajali to načelo. Toda ljudje niso idealni in zato je potrebno, da poprime država z močnimi rokami in z zakonom določi socialne dolžnosti zasebne lastnine. (Klic pri zemljoradnikih, Avramović: Tako je, jako dobro! — Juraj Demetrović: A na delu?) G. Demetrović, vi me izzivate, toda vi veste, da jaz nimam niti hiše ne ognjišča, da nimam niti kosčka zemlje. To vi jako dobro veste, a ako do-

volite, se bomo o tem še pogovorili. Jaz nisem tukaj delegat zagrebškega nadškofa, ampak delegat hrvatskega naroda. (Dr. Laza Marković: Cele dežele.) In cele dežele. Da, gospod, ta vaš popravek sprejemam in se zahvaljujem, da ste me na to opomnili.

Gospodje! Jezuit Liberatore pravi v svojem delu »Principii de Economia Politica«: »Mislimo, da je v posesti prekomernega bogastva neka krivica nasproti drugim ljudem, ker jim nekako onemogočuje, da bi tudi oni kaj imeli. Ker so gmožne dobrine omejene, ostane tem manj za druge, čim več so nekateri nakupili. Zato so iustifundije, ogromna posestva, nemoralne, razen ako njihovi posestniki delajo toliko dobrega, da so bolj upravitelji svojega premoženja nego lastniki.« (L. 1891.)

Gospodje! Jaz sem duhovnik in ako ne bi me bili izzvali, bi bil sam odgovoril na vprašanje, ki ga je sprožil g. Demetrović. — Ne vem, zakaj mi g. podpredsednik Tomljenović neprestano očita mrtvo roko. Zdi se mi, da tudi g. Tomljenović ve, da je Eltzovo premoženje bila mrtvejša roka nego Strossmayerjevo, ki ni povzdignil le kulture hrvatskega naroda, ampak tudi kulturo celega našega naroda. Rekel sem, da morajo v ustavo priti določbe socialnega vprašanja, a agrarno vprašanje je del socialnega vprašanja in jako važno vprašanje. Zame velja tukaj načelo, ki ga naglašuje Liberatore. Tu delam razliko. Tista cerkvena premoženja, ki niso potrebna, da se razdele revnim okoliškim kmetom, pa vrše svoje socialne funkcije in služijo za šolanje kmetske mladine, za bolnišnice, ubožnice za stare ljudi, za domove revnih dijakov, za bogoslužje (Svetislav Popović: Bili ste proti razdelitvi Šidskega posestva!) To posestvo je služilo za šolanje in vzgojo otrok iz Zumberka. Tu se je izsolal Tadija Smičiklas in mnogi drugi naši prvi možje. O tem, kako ste razdelili Šidsko posestvo v svoje strankarske svrhe, bomo še govorili. Niste ga dali siromakom, ampak bogatinom. (Klic: To ni res!) Vi ste to posestvo razdelili tistim, ki so imeli že do 14 oral zemlje, a tistim, ki niso imeli ničesar ali jako malo, niste dali niti kosčka zemlje. Vaša taktika je divna in zato ste mogli v varžinski županiji na temelju agrarne reforme skrpučati skupaj dve stotini glasov.

Torej karitativnih in človekoljubnih ustanov, ki vrše svoje socialne dolžnosti ter ako niso potrebne revnim kmetom v okolici in ako se ne more izvršiti druga večja socialna dolžnost — nima nihče pravice dotikati se. Tista cerkvena premoženja, ki bi služila za kupičenje kapitala posameznikom, da bi se bogatili in ne vrše svoje socialne dolžnosti — za ta posestva tudi Jugoslovanska ljudska stran-

ka ne bo ganila niti s prstom, da bi se obvarovala, t. j. da se ne bi parcelirala. G. Demetrović, vi se meni v tej stvari smejete, toda vedeti morate, da sem jaz to mišljenje na vsakem koraku zastopal. Pozivam vas, da mi dokažete nasprotno. Hrvatsko-slovenski episkopat je bil prvi, ki je prišel v Narodno veče in rekel, naj se ta posestva razparcelirajo in razdele ljudstvu, da tako vrše svojo socialno dolžnost. Hrvatsko-slovenski episkopat je to sklenil na svoji konferenci 1919.—1920. leta. (Klic: A med duhovščino ni socialnega vprašanja!) (Dalje.)

Janko Jovan.

Naši carinski tarifi.

(Dalje.)

Carina se plačuje pri izvozu v srebrni, a pri uvozu v zlati dinarski valuti; tedaj znači pri izvozu 4 K pri uvozu pa vsled 100% ažiije 8 K. Poleg tega se plača pri izvozu 50%, pri uvozu pa 100% carine iz naslova prometnega davka, tako da značijo carinske edinice pri izvozu pravzaprav 6 K, pri uvozu pa 16 K, kajti prometni davek do danes v sedanji obliki še ni ukiniten. To sem smatral potrebno pripomniti radi pravilne kalkulacije o iznosu carine.

Uvozna carina ima, kakor sem že omenil, fiskalni in trgovskopolitični značaj. Kar želi država, da se uvaža, te predmete ocarini nizko ali sploh ne, na predmete pa, ki jim ne mara odpirati vrat, celo tako visoko, da dobi carina prohibitiiven značaj. Ta princip je moral tudi gospodarski svet imeti za merilo pri predlaganju sprememb carinskih postavk. Pogledjmo, kako je zamišljen bodoči carinski tarif za uvoz blaga.

a) Agrarni proizvodi. Izvozna carina izgubiva za večino poljskih pridelkov vedno bolj svojo opravičenost, ker so naši poljedeljski proizvodi danes že presegli svetovno ceno in bodo morale cene same po sebi pasti, če hočemo ostati eksportna država. Ni zato smisla, da bi dopuščali uvoz zunanjih agrarnih proizvodov. Vsled tega je predvidena carina na pšenico s 50 din., ječmen 30 din., na vse ostale vrste žita 5 din. Prav tako je uvedena carina na sočivje in vrtno zelenjavo. Visoka carina 70—100 din. štiti naše vinogradnike pred uvozom grozdja. Tudi sadje bo ocarinjeno s 30—100 din. Južnega sadja sicer nimamo, vendar ni neobhodno potrebno ter se ocarinijo pomaranče s 30 din., mandeljni s 50 din., smokve s 50 din., suho grozdje s 150—250 din., le limone bodo z ozirom na to, da jih potrebujejo v prvi vrsti bolniki, carine proste. Nadalje plačajo carine kava surova 50 din., pražena 150 din., kavini surogati 100 din., kakao 100 din., čaj

200 din., od cimeta 1000 din., popra, majorana, nageljnovih žbic in lovčevega listja 500 din. Za cvetje je predlagana carina 200 din. — Goveda in konji, ki se uvažajo za pleme, bodo carine prosti, a sicer se plača od volov 200 din., in konj 300 din. Vse vrste mesa plača carino in sicer od 100 do 300 din., mast 300 din. Perutninsko perje se ocarini s 500 din. Uvoz sivo-vih kož je prost. Ribe so ocarinjene vse in sicer s stavkami od 50—500 din., le uvoz polenovke ne plača ničesar. — Sladkorju se carina iz fiskalnih razlogov poviša od 40 na 80 din. Naši ugovori proti tej stavki niso uspeli. Osobito visoko carino plača alkohol in sicer rum in konjak in likerji 300 din., če se upelje v sodih, sicer pa 400 din. Z ozirom na zaščito domačega vinogradništva, ki producira mnogo nad našo potrebo, je carina tujih vin predlagana pri uvozu v sodih s 150 din., drugače 200 din., kar znači upoštevaajoč prometni davek 24 do 32 kron od litra. Ta predlog bodo gotovo pozdravili vsi in nam da zlasti zagotovilo, da bode vlada umela čuvati naše interese pri bodočih pogajanjih z Italijo. Pivo plača carine 100 din., kis 100 din. Tuži naši predlogi, da naj se ukine carina na kvas, je ostal brez uspeha. Visoko carino bodo plačevale razne slaščice in bonboni in sicer 300 do 1000 din.; proizvodi od mleka 100—300 din. Z ozirom na bogato proizvodnjo raznih sadnih ocedkov in sokov se ti štitiijo pri uvozu s 500 din., enako carino plačajo fine konzerve od sadja in fine vrste sira n. pr. Ementalec, Rokfor, Trapist, Parmezan idr.

Uvoz surovih keramično industrijo je kakor večinoma vseh surovin prost carine, prav tako je uvoz premoža prost. Petrolej plača 10 din. carine. Na uvoz voska je z ozirom na njegovo visoko ceno plačati carine 100 din., a uvoz voščenihi sveč je ocarinjen s 400 din., onih od parafina z 200 din., razni fini izdelki n. pr. cvetje iz voska je carine 2000 din., a milo 150 din., navadno toaletno pa 200 din., tudi razna loščila za črevlje so ocarinjena s 100 do 500 din.

Visoko carino plačajo kosmetični predmeti, kar je samo po sebi umljivo in sicer od 300 do 2000 din.

Pri uvozu bombaža in drugih predilnih surovin se bode uvoz oprostil vsake carine, ocarinijo pa se izdelki, ki se morajo predelati v domačih tovarnah. Povdarjati je, da se bode tudi oziralo na domačo industrijo čipkarstva, vsled česar se bode uvoz izgotovljenih čipk z visoko carino otežkočil in sicer je predlagana carina 3000 din. Visoko carino dobi tudi sukno in sicer na 100 kg 500 do 900 din. Še večja carina bode odrejena na svileni blago.

Uvoz surovih kož je prost, izgotovljeno usnje plača carine 100—400 din., čevlji

LISTEK.

Fran Radešček:

Preko Albanije.

(Dalje.)

Ker sem hotel čimprej dohietiti svoj štab, sem se s konjem prerival po ozkem prostoru ob vozeh med pešci naprej. V tem pridrvi od nasprotne strani avtomobil glasno trobeč. Vozovi so se umikali v stran, kolikor so pač mogli, tudi pešci so skočili ob občestni jarek. Svojo osebo sem kolikor mogoče stlačil med vozove, toda konj je zadnji del svojega telesa tako nesrečno pustil na cesti, da je težki tovorni avtomobil udaril z vso silo v bedro leve zadnje noge. Po obligatnih psovkah je odropotal avtomobil dalje in pustil mene v zadregi, kaj naj storim z ranjenim konjem, ki je le z veliko težavo počasi šepal za menoj. Vendar ga nisem hotel pustiti; prodal ga nisem in zdaj ga naj pustim kar tako na cesti Arnavtom, ki že komaj čakajo vsaj na njegovo kožo! Privezal sem ga za voz in tako se je šepaje vlekel dalje, dokler ni prišel neki major in mi osorno zapovedal odvezati konja. Ko sem mu pojasnil, da je konj ranjen in čegav je, mi je odvrnil, da konj ni za nobeno rabo več in naj ga na njegovo odgovornost ostavim usodi. Tega nisem hotel storiti in sem za-

to zaostal v ozadju in konja privezal za drug voz.

Končno smo prispeli k malemu potoku, ob katerem je vodila cesta v strm, toda kratek klanec. Sapérji so razbijali s krampi led na cesti, da je mogla živina lažje izpeljati vozove na vrh. Cela kolona se je ustavila. Skozi vrbovino sem se preril k potoku in izpral konju rano, ali obveze mu nisem mogel. V tem pa zagledam naše vojake, ki so lomili vrbovino ob potoku za kurjavo. Naš štab se je utaboril za »re-»nočevanje nedaleč na polju ob cesti, kjer so že plapolali ognji. Prebredel sem plitki potok in konja privedel pred majorja. Povedal sem mu, kako sem prišel do konja in kako je bil ranjen. Ko sem uvidel ljegov dobrohoten nasmeh in čul iz njegovih ust, naj konja izpustim, sem se ojunčil in se majorju spovedal, da so mi Arnavti ponujali sto dinarjev v srebru za konja. Major se je od srca nasmejal in me imenoval z imenom konju podobne živali z do'gimi ušesi. Priznati sem moral, da je imel major v tem slučaju popolnoma prav. Sedlo smo vrgli na voz, konja pa spustili na sneženo poljano. Izpregli smo še par konji, ki so mu delali družčino, voz smo pa izpraznili, razbili in z njim zanetili ogenj. En voz se je namreč s konji vred slučajno znašel v naši koloni; nikdo ni vedel, kam pripada. Na vozu se je nahajalo strelivo za puške, Sicer pa to ni bilo nič čudnega, ker

se je tudi v naši koloni večkrat dogodilo, da se je voznik, Arnavt, naveličal in jo v ugodni priložnosti brez slovesa popihal domov, konje in voz pa pustil v spomin vojaštvu.

Ob plapolajočem ognju, ob katerem se je pozno v noč kuhal čaj, smo končno vsi polegli in v tihi mesečini pozabili na mrz in glad ter trdo zaspali.

Protí Belemu Drimu.

Ob zori, če se prav spominjam, bilo je 15. novembra, smo bili že na nogah. Ko so bili konji napreženi, smo po velikem ovinku končno dospeli na cesto, ki se je vedno bolj zoževala v navadno poljsko pot. Čimbolj smo se približevali Belemu Drimu, tembolj se je zoževala dolina tako, da smo se nazadnje znašli v mračni soteski. Na levi strani se dviga strmo zaraščeno gorovje, na desni strani pa bobni precej globoko izpod poti Drim, ki je na mnogih mestih morda za vedno pogoltnil vozove, avtomobile, živino, pa tudi ljudi. Pot vodi namreč ob strmeh rečnem bregu brez ograje. Razmočena zemlja se je na raznih krajih udrla in vozovi so zdrčali s plazom zemlje in snega doli v deročo reko. Zato so se vozovi zelo počasi pomikali naprej. Ker se je po tem edinem potu vlekle do tisoč vozov drug za drugim, se je vsak čas zlomilo kako kolo, ali pa oje pri vozu, kar je zadrževalo celo kolono. Umak-

niti voz v stran ni bilo prostora. Kar je bilo hrane na takem vozu, so vojaki razgrabili, vse drugo pa so z vozom vred enostavno prevrnili v reko.

Z nekoliko vojakov sem bil poslan naprej, da izvidim, če bo sploh mogoče priti to noč v Ljum kulo. Po strmeh obronku gozda iznad poti smo plezali dalje. Na nekaterih mestih so stali vozovi strašno stlačeni, na drugih mestih so vojaki popravljali pot z vejami in z drevjem. Na nekoliko večjem prostoru tik pred Dušarovim mostom se je zarilo v blato nekoliko avtomobilov, naloženih z mastjo, fižolom in bencinom. Okrog avtomobilov se je gnetlo polno vojakov, ki so razbijali sode z mastjo in si ž njo polnili kape in torbe. Posrečilo se mi je ugrabiti nekoliko raztresnega fižola po tleh, ki mi je pozneje v albanškem gorovju rešil življenje. Dušanov most je zelo ozek in brez ograje. Zgrajen je še v srednjem veku od surovega kamna tako, da predstavlja njegov vrh na sredi top pravokot. Z obeh bregov, ki obroblijata globoko in ozko strugo Drimovega otoka, ki se peni v bobnečem drvenju kot hudornik iz gorovja navzdol, je strm vzpou. Ker je bil most zamrznjen, je bilo živini zelo težavno pretegniti vozove na drugo stran. Zaradi tega so položili po mostu pod kopita prazne vreče, ki so v nekoliko omogočile med oglušujčim vpitjem vojakov nad živino prehod vozovom.

pa 1500 do 2200 din. Kožuhovina plača 1000 do 15000 din.

Rotacijski papir za časopise bode oproščen vsake carine, nasprotno pa stopnjuje carina za druge vrste papirja z ozirom na finost od 50 do 500 din., a za izdelke od papirja do 2500 din.

Za keramiko predvideva carinski načrt kolikor mogoče neoviran uvoz surovin, a onemogočuje vstop tuje konkurence. Carina stopnjuje zlasti za luksuzne predmete in galanterijske izdelke za okras sob. Največja carinska postavka v tej panogi znaša 5000 din. Isto kar za keramiko velja tudi za steklarstvo. Pri vseh predmetih se je vendar oziralo na okolnost, ali se dotični predmet izdelujejo pri nas ali ne.

Radi kovinarske industrije sem že omenil, katerih načel se je oprijela vlada v presoji carinjenja. Uvoz surovin je sloboden, pločevine plačuje 20—25 din., a za izdelke stopnjuje do 300 din. Radi prevelike raznoterosti ni mogoče predmetov detailneje navesti. Galanterijski izdelki iz raznih kovin so ocarinjeni do 1000 din. razven izdelki iz srebra in zlata, ki plačajo mnogo večjo carino, in sicer srebrni izdelki 3000 a zlati 5000 din.

Stroji vseh vrst, ki se pri nas ne izdelujejo, so načelno prosti carine. To velja za parne kotle, parne stroje, lokomobile, turbine, poljedelske stroje, šivalne stroje, razne preše in sesalke, kakor tudi za kompletne fabriške instalacije. Električni dinamostroji so oproščeni carine, pač pa se plača carina na električne transformatorje, ki se morejo izdelovati v lastni industriji, za druge elektr. predmete in potrebnosti znaša carina 100 do 300 din.

Carina štiti tudi kolarsko industrijo in sicer znaša ista za razne vozove 200 do 1000 din.

Carina na bicikle znaša 10 % od vrednosti, isto carino plačajo tovorni avtomobili, dočim znaša carina za ostale avtomobile 15 % vrednosti.

Tudi glasbeni predmeti se ocarinijo in sicer znaša carina za klavirje 500 din. 100 kg, za harmonike 100 do 300 din., violine 600 din., instrumenti iz pločevine 1000 din., ostali instrumenti 600 din.

V prednjem sem podal nekaj glavnih panog, kakor je zamišljeno ocarinjenje v novem načrtu. Kakor sem že v uvodu omenil, se Gospodarski svet ni docela sporazumel s predlaganimi carinskimi tarifi, a ni imel druge pravice, kakor oddati le svoje mnenje. O novi carinski tarifi bode sklepal ministrski svet. Ali bode obveljal načrt, kakor je bil predložen Gospodarskemu svetu in izdelan v trg. ministrstvu, bode mogoče videti, kadar bo zadevo rešila vlada. Rešenje tega vprašanja se pričakuje po izjavah, ki smo jih čuli v Belgradu, tekem enega meseca.

Uboj v Celovcu.

Iz Celovca poročajo: Dva sina boljnjih posestnikov v Celovcu, seveda nemška nacionalca, sta v neposredni bližini mesta napadla dobro znanega Slovenca, trgovca Šašelja iz Kotmaravasi. Kakor kažejo znaki, sta ga hotela tudi ropati. (Šašelj je menda kmalu potem umrl.) Ali je bil to le nameravani roparski napad, ali je tudi v zvezi z nacionalnim sovraštvom, se sedaj še ne da presoditi.

O napadu poročata tudi »Kärntner-Tagblatt«, št. 36 dne 15. t. m. nastopno: Dne 12. februarja proti 9. uri zvečer je bil posestnik in lesni trgovec Josip Šašelj iz Gorij, občina Kotmaravas, na Beljaški cesti pri gostilni Paternioner od dveh neznanih moških, ki sta prežala nanj, zavrato napaden. Šašelj, ki se je vsled dobljenih poškodb zgrudil, je mogel še opaziti, da sta se hotela napadalec, s katerima se je boril na življenje in smrt, polastiti denarnice, v kateri je imel gotovine 90.000 K in 12.000 dinarjev. Šašelj, ki je izredno krepak mož, je imel še toliko moči, dr je mogel v mesto in ovaditi grozno dejanje. (Napadalec sta vsled kričanja napadenega pobegnila.) Mestna policija je še v tisti noči dne 13. februarja aretirala osumljena napadalec, 22-letnega Freibergerja in 21-letnega Superta. Imenovana sta bila — kakor tudi njihova oblačila silno oškropljena s krvjo, iz česar se da sklepati, da je bil boj do skrajnosti silovit. — Od napadalec je bila najeta natakarka Ruckhofer, da je speljala Šašelja v zasedo. Oba napadalec in natakarka so izročeni v zapore deželnega sodišča.

Razna poročila.

BELGRAD ŠTEJE 150.000 PREBIVALCEV.

LDU Belgrad, 16. februarja. (ZNU) Po izidu ljudskega štetja, ki pa še ni končno veljaven, ima Belgrad preko 110.000 prebivalcev brez predmestij, v katerih živi od 40.000 do 50.000 prebivalcev. Med temi so tudi oni, ki morajo radi pomanjkanja stanovanj v Belgradu prenočevati v Zemunu. Glavno mesto Belgrad bo na ta način imelo nad 150.000 prebivalcev.

ČRNOGORSKI PERPERI.

LDU Belgrad, 16. febr. (ZNU) Ker še niso vsi ministri podpisali naredb o zamenjavi črnogorskih perperov, se je rešitev tega vprašanja za enkrat odgodila.

GOSPODARSKI STIKI MED AMERIKO IN EVROPO.

LDU Dunaj, 17. febr. (Dun. KU) Kakor poročajo listi, je 500 najvažnejših bankirjev in veletržcev v Združenih državah v Chikagi sklenilo, na vsak način oživiti trgovinske odnose med obema zemeljskima obloma, kakor so bili pred vojno. V ta namen so ustanovili mogočno zvezo, ki razpolaga že sedaj z glavnico nad 150 milijonov dolarjev.

VOJNA KONVENCIJA MED POLJSKO IN ROMUNJO.

LDU Pariz, 16. februarja. (Havas) Kakor poroča »Petit Parisien«, ima dogovor med varšavsko in bukareško vlado, ki ga bodo še enkrat proučili, značaj formalne politične in vojaške zveze. Načrt predvideva, da si Poljska in Romunija jamčita za ohranitev njihovih vzhodnih meja; zlasti se to tiče poljske vzhodne meje, kakor jo določa pogodba v Rigi. »Petit Parisien« meni, da se mu ta zveza ne zdi nezdržljiva z malo entento med Romunijo, Češkoslovaško in Jugoslavijo. Mala ententa bo zavzela v bodočnosti obliko formalne zveze. Druga poglobljena točka je določba, da stopi dogovor v veljavo le tedaj, ako jamčita za imenovane meje tudi Anglija in Francija. Dogovor predvideva vojaško sodelovanje v slučaju, ako bi rdeče čete napadle eno teh držav ali pa obe.

BREZPOSELNOST NA ANGLEŠKEM.

LDU London, 16. februarja. (Wolf) V poslanski zbornici je izjavil voditelj delavske stranke Clynes glede brezposelnosti: Položaj se je od meseca septembra poslabšal. Delavska stranka zahtev aza nezaposlene ali dela ali zadostne podpore. Ako vlada delavskih zahtev ne sprejme, naj sama predlaga kaj boljše. On nikakor ne zagovarja razredne diktature v Rusiji, toda brezposelnosti po njegovem mnenju v Rusiji ni. Govornik je nato nastopil za vpostavitve mednarodne trgovine z Rusijo. Delovni minister Mack Namara je izjavil, da je število brezposelnih naraslo od 350.000 meseca oktobra lanskega leta na 1.039.000 11. februarja tega leta. Delovno ministristvo si na vsa moč prizadeva, vpostaviti angleško industrijo. Medtem se izdeluje zakonski načrt, ki predvideva zvišanje dosedanje brezposelnosti podpore.

BREZZIČNI POGOVORI.

LDU WASHINGTON, 17. febr. (Brezzično.) Med ladjami v Atlantskem morju in otokom Catalino, 30 milj južno od Los Angelos v Tihem morju, so se vršili brezzični telefonski pogovori.

Politične novice.

— Ministrski predsednik pošilja pisma. Ministrski predsednik Pašić je poslal zemljoradničkemu in muslimanskemu klubu vabilo za razgovor glede izpopolnitve vlade. Zemljoradniki so se takoj odzvali, da — menda že stotič — začnejo pogajanja za vstop v vlado, muslimani pa se posvetujejo. Kakor pa je videti iz celega položaja, se bo moral g. Pašić še mnogokrat obrniti na razne klube, predno bo mogel izpopolniti svojo vlado.

— Energičen protest dr. Korošca. Belgrad, 16. februarja. (ZNU) Poslanec dr. Korošec je vložil protest proti temu, da je bil za predsednika deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani imenovan dr. Baltič in da je vlada izpremenila občinski volilni red za Slovenijo.

— Kdo bo hrvatski ban? »Jutarnji list« poroča iz Belgrada, da se v političnih krogih govori, da bi dr. Tomljenović ne bil primerna oseba za bana v Hrvatski. Ministrski svet je o tem razpravljal, vendar pa še ni ničesar definitivnega sklenil. V ministrskih krogih se trdi, da bo za hrvatskega bana imenovan dr. Ivan Krstelj, demokratski poslanec in predsednik dalmatinske pokrajinske vlade v demisiji.

— Konferenca muslimanske organizacije. Sarajevo, 16. februarja. Včeraj so se začele konference Jugoslovenske muslimanske organizacije. Pokazala so se nasprotstva zaradi postopanja poslancev, zlasti glede razmerja do Narodnega kluba.

— Briand gre v London. Pariz, 16. februarja. (Havas) Ministrski predsednik Briand odpotuje v nedeljo v London, kjer se udeležijo konference.

— Nemške pritožbe. Kakor smo že poročali, so posl. dr. Hampel in tovariši na seji avstrijskega narodnega sveta dne 11. t. m. stavili avstrijski vladi nujno vprašanje glede zaplenitve premoženja avstrijskih obrambnih in planinskih društev po jugoslovenski vladi. Zvezni kancelar dr. Mayr je na to vprašanje odgovoril, da se zunanje ministristvo briga za zaščito interesov obrambnih planinskih društev v Jugoslaviji ter vsake druge fizične ali juristične avstrijske osebe in da je že večkrat poslalo avstrijskemu poslanstvu v Belgradu podrobna navodila. Da se avstrijsko zunanje ministristvo briga za zaščito pravic avstrijskih jurističnih in fizičnih oseb v Jugoslaviji, mu pač ne moremo šteti v zlo. Poudarjati pa moramo, da se je vsa-

kemu društvu v naši državi, ki je delovalo v mejah obstoječih zakonov, pustila popolna svoboda. Pravica vsake države pa je, da se zavaruje proti rovarjenju društev, ki imajo, kakor »Südmark«, »Schulvereine« itd. edinole namen, da pod krinko razširjanja kulture in napredka rovarijo proti edinstvu naše države. Da se giblje delovanje teh društev v tej smeri, je dokazalo njihovo ponemčevalno delo pred vojno in za vojne. Toda ne samo to, še sedaj opazamo v Avstriji znake, ki kažejo, da ta in slična društva niso opustila dosege svojih teženj, temveč da so jih celo razširila, da ne delujejo samo na to, da bi ponemčili naš narod, ampak celo na razpad naše mlade države. To dokazujejo razne prireditve v Avstriji, na katerih govore člani in celo predsedniki teh izrazito protidržavnih društev. Omeniti hočem prireditve v spomin mariborskih dogodkov v Gradcu, na kateri sta govorila v popolnoma iredentištnem smislu profesor dr. Mühlbacher in socialno-demokratski svetnik Resel. Zlasti prvi gotovo ni govoril v duhu spravljenosti med obema državama, ko je zagotovil vsem Nemcem, da bo prišel dan, ki bo zlomil verige Maribora in spodnje štajerske in ko bo Maribor zopet postal svoboden in nemški. Deželni svetnik Resel je med drugim poudarjal, da je bilo med mariborskimi žrtvami več delavcev, ki niso hoteli, da bi oni in njihovi otroci prišli pod zaostalo kulturo, ki bi jih oropala materinskega jezika, in ki niso hoteli priti pod jugoslovensko kraljevsko gospodstvo. Delavstvo je dokazalo, da hoče vzpostaviti edinstvo vsega nemškega naroda na svetu. — Druga taka prireditve se je vršila dne 27. januarja t. l. v Gradcu ob priliki ustanovitve vsenemške zveze. Med drugimi govorniki sta govorila proti obstoju naše države predsednik »Südmark« profesor Patterer in znani župnik dr. Müllner, ki je omenjal podjarmljene brate v Mariboru in na spodnjem štajerskem ter jih prosil, naj vztrajajo, dokler ne pride dan njihove osvoboditve. Svoj govor je končal s pesmijo, ki pozivlje Nemce, naj se krvavo maščujejo za zločine, ki so jih zagrešile srbske morilske roke nad Nemci v Mariboru. Udeležba in govori predsednikov in članov društev, zaradi katerih se je poslanec dr. Hampel pritožil, jasno dokazujejo namen teh napadalnih in protidržavnih društev. Naša vlada nima samo pravice, ampak tudi dolžnost napram lastnim državljanom, da jih štiti pred delovanjem društev, ki imajo edinole namen, da bi zrušili s tolikimi žrtvami ustvarjeno zgradbo naše države.

— Ustava in državna služba. Država kot taka je abstrakten subjekt, ki se ne more udeleževati sama po sebi in izražati sama svoje volje, marveč potrebuje v to svrhu posebnih organov — uradnikov. Kakor sodijo v ustavo temeljna načela glede njenega ustroja in sploh državnega organizma, tako je gotovo, da spadajo v njo tudi temeljna načela o razmerju države napram njenim organom uradnikom. Kaka naj bodo ta načela, o tem je poročal na sestanku društva »Pravnika« dne 14. t. m. obširno in temeljito g. vl. svetnik dr. Ign. Ružar. Njegova izvajanja so žela pritrjevanje in odobravanje vseh navzočih društevnikov in so se gibala v nastopnih smereh: S tem, da država nastavi koga za svojega uradnika, mu poveri tako važno in zaupno mesto, da mora gledati tudi na to, koga postavi za svojega organa. Potrebno je torej, da so to samo državljani, kajti samo od teh sme pričakovati, da bodo imeli res vedno pred očmi državne interese. Če pa hoče država, da vrši uradnik poverjene mu posle objektivno in nepristransko, dati mu mora za to primerno nagrado, da mu osigura ne le njegov lastni obstoj, marveč tudi obstoj njegove družine in to tudi potem, ko sam obnemore. Ker so uradniki kvalificirani delavci, mora biti ta nagrada tudi temu primerna, kajti sicer bo dobila država v svojo službo samo slabši material. Vse to spada v ustavo. Zelo važno je tudi vprašanje, ali naj bo upravni uradnik kakor sodnik odgovoren napram strankam za svoje čine, kakor se to zahteva od mnogih strani. Temu je treba odvrniti, da bi dovedla taka odgovornost do nemogočih posledic. Upravni uradnik ni neodvisen, marveč je odgovoren za svoje delo tudi ministrom. Če se statuta primerna odgovornost upravnega uradnika, se mora statuirati tudi njegova neodvisnost in samostojnost kakor za sodnika, sicer bi sindikatno odgovarjal za naredbo ministra, katero mora sedaj izvrševati. Neodvisnost in samostojnost upravnih uradnikov bi pomenila, da državno upravno oblast ne izvršuje več kralj in odgovorni minister, ampak neodvisni in neodgovorni uradniki. Določiti bi bilo torej le sekundarno odgovornost uradnikovo napram državi. Tudi za stranke same je primerna odgovornost države za povzročeno škodo dosti ugodnejša. — Izpreminjalni predlog k načrtu ustave v tem smislu se je poslal na pristojno mesto.

Dnevne novice.

— Občni zbor »Zveze dramatičnih odsekov« se vrši po občnem zboru Pevske zveze v ponedeljek 21. t. m. popoldne.

— Iz D. M. Polja pri Ljubljani. Ljudsko štetje za našo občino je dovršeno. Skupno število vseh prebivalcev v občini je 4509 duš, od teh je 2132 moških in 2377 žensk. Po državljanstvu pripada kraljevini S H S 4095 oseb. Tujih je 142. Še nedoločena domovinstva je 156 oseb. Po veroizpovedi so 3 pravoslavni, 4468 rimsko-katoličani, 7 evangeliki. Druhih verstev ni. Po materinskem jeziku je: Srbohrvatov 5, Slovencev 4411, drugih slovanskih jezikov 6, Italijanov 13, Nemcev 101, Mažara 2. Od zadnjega ljudskega štetja

pred 10 leti se je prebivalstvo za 319 duš pomnožilo. Zivine se je našelo: konj 197, kobil 87, žrebcev 2, žrebet 15, volov 84, krav 637, bikov 12, juncev 26, prašičev 321, ovac 58, koz 40, oslov 3, razne perutnine 1652 kljunov. Čebelarjev je v občini 20, ki so vzimili 95 panjev kranjčev ter 94 z premakljivimi deli, skupaj 189 panjev.

— Obiskovalcem velikega semnja v Pragi. Ministristvo za promet je sklenilo, dati na razpolago poseben vlak za potnike velikega praškega semnja. Vlak bo odšel iz Belgrada naravnost v Prago. Posčnikom semnja se za ta vlak dovolijo polovične cene, in sicer v naši in češkoslovaški državi. Vlak odide dne 24. t. m. iz Belgrada. Potniki se opozarjajo, da si preskrbijo pri češkoslovaškem konzulatu v Belgradu posebno izkaznico, ki jim bo služila kot dokaz, da se res peljejo na praški velesemjem.

— Zamenjava 20 dinarskih novčanic. Finančna delegacija v Ljubljani objavlja uradno: Finančna deželna blagajna v Ljubljani in blagajne davčnih uradov bodo posredovale zamenjavo 20 dinarske novčanic in jih sprejemale od strank do vključivo 28. t. m. Stranke, ki reflektirajo na zamenjavo teh novčanic po omenjenih državnih blagajnah, naj jih tem predložijo z dvema izkazoma, na katerih naj stranka označi ime, bivališče, število odanih novčanic in od vsake novčаницe številko in serijo. En primerek seznama bodo prevzemajoče blagajne vrnale strankam s potrdilom o prejemu. Čim bodo podružnice Narodne Banke novčаницe preizkusile, dobe stranke za pristne novčаницe protivrednost pri blagajnah, kjer so jih v zameno položile proti vrnitvi potrjenega izkaza. Za vgotovljene falzifikate se protivrednosti ne bodo izplačevale. Občinstvo se opozarja, da bo zamenjavo vršila od marca do 30. aprila izključno le centrala Narodne Banke v Beogradu brez posredovanja svojih filijalk ali pa državnih blagajn.

— Kovinski drobiž. Finančni minister je na Dunaju urgiral izdelavo kovinskega drobiža po 5, 10 in 25 par. Drobiž, ki je doslej že došel v našo državo, se te dni izroči prometu, in sicer najprej v novih pokrajinah kraljevine.

— Ravnateljstvo za vse državne železnice. V prometnem ministristvu se izdeluje načrt za ustanovitev generalnega ravnateljstva za vse državne železnice v kraljevini.

— Potnikom v inozemstvu. Oddelek za javno varnost ministristva za notranje stvari objavlja: Osebe, ki nameravajo potovati v inozemstvo, se opozarjajo na to, da se preskrbijo z zadostnimi denarnimi sredstvi, ker naša zastopništva v inozemstvu nimajo na razpolago sredstev za povratek v domovino, ako tem potnikom poido denar.

— Uvedba selske službe pri poštnem uradu Murska Sobota. S 1. februarjem 1921 se je uvedlo pri poštnem uradu Murska Sobota dostavljanje poštnih pošiljk po selskem pismonoših v sledečih krajih: I. okraj: Bakovci, Krog, Satahovci in Murski Črnci. II. okraj: Rakičan, Mlajtinci, Lukašovci, Noršinci, Nemševci in Markičovci. III. okraj: Veščica, Črnelovci in Kupšinci. Dostavljalo se bo v I. okraju ob ponedeljkih, sredi in petkih, v II. in III. okraju pa ob torkih, četrtkih in sobotah. Poštna nabiralnica v Kupšincih ostane.

— Iz Jesenic. Koroški večer so privedili 2. t. m. tukajšnji begunci in drugi narodni krogi. Večer je prav lepo vspeh in prinesel v prid beguncev 3100 K, za kar gre predvsem zahvala gg. dr. Arnejcu, Tavčarju, Grafenauerju, ing. Leskovšku, Lobodi, Vodišku in Ravniku ter gospej Lebnovi in drugim. Mi se jim iskreno zahvaljujemo in želimo, da bi našli veliko posnemalcev! — Koroški begunci.

— Roparski umor v Daljni vasi. Poročali smo, da je bila 11. februarja 1921 umorjena in oropana Ivana Možina v Daljni vasi št. 15. Ropar je prišel, predno se je podala nesrečnica počivat, od zadnje strani hiše skozi kuhinjo v vežo, v kateri je moral srečati nesrečnico, ki mu je prišla z lučjo nasproti. Napadel jo je najbrže z vojaškim bodalom in jo večkrat zabodel v vrat, nakar je Možina padla in umrla. Morilec je šel nato v sobo k postelji in je brskal po denarju. Pustil je tam hranilno knjižico, v kateri je bilo 3000 kron denarja, odnesel je pa približno 5600 kron. Druhih reči ropar ni odnesel. Po izvršenem umoru je bežal morilec po travniku do železniške proge, odtam je šel proti Ljubljani. Zločin je odkrila pastorka umorjene Frančiška Groznik, ker se ji je čudno zdelo, da Možinove ni na izpregled. Ko je prišla v hišo, jo je našla ležati v veži z glavo na sobnem pragu v njeni krvi.

— Natečaj. Odbor Jugoslovenske Matice vabi vse naše umetnike, da se udeležijo tečaja za napravo društvene diplome in obrambnega koleka. Osnutke je poslati na naslov »Jugoslovenske Matice«, Ljubljana, Pražakova ulica št. 1, I. do 15. marca t. l. Juri, ki prisoja nagrado, bo sestavljen iz štirih umetnikov in iz zastopnika »Jugoslovenske Matice«. — Diplome »Jugoslovenske Matice«: velikost 40 × 30 cm, oblika vodoravna ali pokončna. Imeti mora nekaj praznega prostora za tisk. Prva nagrada 600 K, druga 400 K. Za diplomu naj se pošljejo kolikor mogoče natančni osnutki, delo se izroči potem onemu, ki dobi prvo nagrado in se posebej nagradi. — Obrambni kolek »Jugoslovenske Matice«: izročiti ga je popolnoma izdelanega. Nagrada 500 in 300 K.

— V mariborski kaznilnici je 687 kaznjencev.

— Krstni list je popravil Alojzij Leskovec iz Dol. Jezera tako, da je popravil rojstno letnico 1902, da bi dobil potrebne popotne papirje, ker se je nameraval izseliti v Ameriko. Deželno sodišče v Ljubljani je za to prisodilo Leskovcu 6 tednov ječe.

— Usnja v vrednosti 8000 kron je bilo ukradenega čevljarstvu mojstru Jožetu Kolmanu v Gradu pri Bledu, ko je Kolman odpotoval na Jesenice.

Slovensko ženstvo na krov!

Profesni shod.

Demokratska vlada nam je nasilno uropala po regentu podpisano žensko voilno pravico v občinske zastope. Proti temu očitnemu nasilju in nazadnjastvu se bo vršil v nedeljo dne 20. t. m. ob 5. uri popoldan v veliki dvorani hotela Union protestni shod.

Vse v resnici napredno ženstvo na shod!

Ljubljanske novice.

Ij Proslava petdesetletnice pisatelja župnika Fr. S. Finžgarja. Slovenska kršč. socialna zveza proslavi petdesetletnico svojega bivšega predsednika, pisatelja Fr. S. Finžgarja z njegovo dramo »Veriga«, ki jo uprizori Ljudski oder v nedeljo, dne 20. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Ljudskem domu. Pred predstavo govori g. dr. Fr. Stele. — Vstopnice se dobijo v predprodaji v trafiki ge. Modiceve v Kopitarjevi ulici in v trgovini Nove Založbe na Kongresnem trgu nasproti kavarni »Zvezda«.

Ij Na koncertu »Ljubljane« v ponedeljek, 21. februarja ob 8. uri zvečer v »Unionu« se bodo pele doslej v Ljubljani neizvajane skladbe Adamiča, Dvořaka, Gerbiča, Ipavca, Kimovca, Kreka, Lhotke, Premrla, R. Savina, Žganca. Posebej opozarjamo na medjumurske in prekmurske narodne.

Ij Spored koncerta »Ljubljane« prinesemo jutri. Opozarjamo na to, da so iz celotnega programa se doslej izvajale samo štiri pesmi. (K)

Ij Občni zbor Leonove družbe. Kakor že prejšnji teden objavljeno, ima Leonova družba svoj občni zbor prihodnji ponedeljek 21. t. m. ob 3. uri popoldne v posvetovalnici K. T. D. v Ljubljani. Dnevni red je naslednji: 1. Poročilo odborovo; 2. poročilo pregledovalcev računov; 3. dopolnilne volitve odborovih članov v smislu § 7. društvenih pravil; 4. slučajnosti. K prav obilni udeležbi vabi člane odbor.

Ij Prosveta frančiškanske župnije priredi danes, dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer zelo zanimivo predavanje v dvorani na porti frančiškanskega samostana. Priďte člani in prijatelji društva!

Ij Starejšinski sestanek se vrši v soboto, dne 19. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani »Akademskega doma«. Na dnevnem redu je važen referat. — Dr. B.

Ij Javno predavanje na univerzi se bo vršilo v nedeljo, dne 20. t. m. ob 10. uri popoldne. Predaval bo g. univ. profesor dr. K. Ozvald: »Milje, njegova moč in meje«.

Ij Pevski zbor »Glasbene Matice«. Pevska vaja se vrši v petek, dne 18. t. m., za ženski zbor ob 6., za moški zbor ob 8. uri zvečer. — Odbor. (K)

Ij Ljudsko štetje v Ljubljani in Spodnji Šiški. Natančno podrobno pregledovanje popisnega materiala se prične dne 17. t. m. in bo trajalo približno 14 dni. Stranke, ki osebnih popisnic niso pravilno ali popolno izpolnile, dobe te popisnice v naknadno izpolnitvev oziroma poprav. Razentega se bodo hišnim gospodarjem dostavili na dom izkazji, koliko je bilo naštetih v njih hišah strank in koliko ima vsaka stranka oseb. Dolžnost hišnih gospodarjev je, da natančno pregledajo te izkaze ter jih tekom 3 dni vrnejo mestnemu magistratu s poročilom, da je bilo številčno stanje v noči 31. januarja 1921 pravilno naznanjeno, v nasprotnem slučaju pa naj vpišejo pravilno število prisotnih oseb v rubriko »Opomba«. Razen tega je dolžnost hišnih gospodarjev, da v tem izkazu navedejo vsako morebitno nepravilnost, ki so jo opazili pri ljudskem popisu. Te izkaze v eventualni popravki morajo hišni posestniki vrniti magistratu (občinski dvorani) tekom 3 dni po dostavitvi. Ker je v interesu vsega prebivalstva, kakor tudi občine, države in osobito hišnih gospodarjev samih, da se številčno stanje prebivalstva vsake hiše popolnoma natančno ugotovi, se g. hišni gospodarji pozivljajo, da v lastnem interesu podajo popolnoma točno izjavo o izkazu prebivalstva vsake posamezne hiše, in to tembolj, ker so za pravilno navedbo številčnega stanja svoje hiše gospodarji sami odgovorni. Stranke in osebe, ki dosedaj morebiti še niso bile popisane, se s tem zadnjič pozivljajo, da se nemudoma zjane na magistratu (občinski dvorani), ker se bo sicer po izvršenem nadrobnejem pregledu popisnega materiala vsakdo, ki pri ljudskem štetju ni bil popisán, brezobzirno naznanil kazenski oblasti.

Ij Trupli utopljenec v Ljubljani. Danes popoldne so našli v Gruberjevem kanalu ob izlivu v Ljubljaničko truplo A. Adamiča in Kleinerjeve, ki sta pri dolejnjskem mostu pred časom skočila v Ljubljaničko.

Ij Oznanjevalec bližnje pomladi. Danes zjutraj so po ljubljanskih drevoredih peli posamezni škinkovci »ta dolgo« in semintja je tudi kaka čebela prinesla domov v panj prvo obnožino.

Ij Velika tatvina v kavarni »Central«. Natakariči Ivanki Stigličevi v kavarni »Central« je bilo ukraden oobleke in drugih reči v vrednosti 12.590 kron.

Ij Pasji kontumae in konjač. Na magistratu se druga za drugo oglašajo stranke, ki so dobile kazenski mandat radi kršitve pasjega kontumae. Najbolj jih prestraši obvestilo, da ima konjač uradni nalog, dotične pse pobrati in usmrtiti. Lastniki tarnajo, da je kužek le za pet minut brez njihove vednosti na cesto ušel, da je zdrav, da otroci bridko jokajo v strahu, da bo njihovoga uboga puflja pobral strašni, neusmiljeni morilec itd. Mestni magistrat opozarja vsakogar, da se pri obstoječi ogromni nevarnosti ne more ozirati na nobene sentimentalnosti in na še tako lepe razloge: Vsak pes, katerega se ovadba tiče in je stvar ugotovljena, bo od konjača pobit. Le na ta način je mogoče naše malomarno občinstvo toliko disciplinirati, da bo naredbe kontumae res izpolnjeval. Kogar torej zadene neljuba stvar kazenske ovadbe, naj se nikari ne trudi okrog magistrata, da bi svojemu kosmatemu ljubljencu — in naj bo denarno še tako dragocen — rešil življenje. Našel bo na magistratu zamašena ušesa, četudi zagrozil, da bo pri občinskih volitvah volil z anarhisti.

Najnovejša poročila.

ZA SPORAZUM IN PROTI SPORAZUMU

Belgrad, 17. febr. (Izv.) Specialna debata o ustavnem načrtu se pričakuje z velikim interesom. Demokratje bi radi, da bi se specialna debata v kratkem času končala, in se poslužujejo vseh sredstev, da to dosežejo. Včeraj je izjavil dr. Ninčić pred nekim članom opozicije, da bodo vladne stranke vse storile, da se v ustavnem odboru doseže sporazum. Ta izjava se v opoziciji smatra za trik. Znano je namreč, da so demokrati, zlasti Pribečevićeva skupina, zastopali na skupni konferenci demokratov in radikalov stališče, da naj se opoziciji odvzame vsaka možnost za delovanje v ustavnem odboru. Z demokratskim stališčem so soglašali nekateri mlajši radikali, a izkušeni starejši politik z Nastasom Petrovićem, Ljubo Jovanovićem, Vukčevićem, Jurešićem in Mišo Trifunovićem so bili proti vsakemu nasilnemu koraku in so predlagali sporazum z opozicijo. Z ozirom na to zadržanje posameznih vladnih skupin, zlasti glede stališča treznih radikalnih politikov, vlada velik interes o nadaljnjem poteku debate v ustavnem odboru.

VZNEMIRJENJE V VLADI. — UKORJEN VOŠNJAK.

Belgrad, 17. febr. (Izv.) Po glasovanju o vladnem ustavnem načrtu v ustavnem odboru, v katerem so vse izvenvladne stranke glasovale proti vladi, je nastala v vladnih krogih velika vznemirjenost. Vladni pregovorači naravnost oblegajo zemljoradniški in muslimanski klub, da vstopita v vlado. V zemljoradniškem klubu je prišlo med Slovenci, ki stoje za vladnim glasovalcem dr. Vošnjakom in srbsko Avramovićevo skupino do ostrega spora. Avramovićevo skupino je poklicala dr. Vošnjaka na odgovor, ker je glasoval z demokrati proti zemljoradnikom. Avramovićevo skupino ni pripravljena na nobene koncesije in zato ni za vstop v vlado. Slično je z muslimani. Vesti, ki jih širijo demokrati o sporu med muslimani in da bosta dr. Hrasnica in Karamehmedović postala ministra, niso resnične. Muslimanski klub je vezan s sklepi sarajevske strankine konference. Res je, da muslimani niso složni v vseh vprašanih, a o njihovem vstopu v vlado ni govora.

DEMOKRATSKI POIZKUS Z MEDKLUBSKIMI KONFERENCAMI.

Belgrad, 17. februarja. (Izvirno) Podpredsednik ustavnega odbora dr. Tomljenović je bil danes zvečer v muslimanskem klubu, da bi se informiral o mišljenju muslimanov glede ustavnega načrta. Dr. Tomljenović se trudi pridobiti muslimane za misel, da se izmed parlamentarnih klubov izvoli medsebojni pododbor, ki bi razpravljajal o posameznih točkah ustave prej, nego bi prišlo v razpravo ustavnega odbora samega. Jutri se bo o tem predlogu razpravljalo na konferenci klubovih zastopnikov. Tendenca tega predloga je, pospešiti delo ustavnega odbora, ki bi razpravljajal in glasoval samo o onih točkah, v katerih se ne bi sporazumeli zastopniki klubov v pododboru.

LIKVIDACIJA AVSTRO-OGRSKE BANKE.

Belgrad, 17. februarja. (Izvirno) Komisija za likvidacijo Avstro-ogrske banke na Dunaju je sklenila, da se pospeši likvidacija banke. Iz aktiv Avstro-ogrske banke imajo poedine interesirane države dobiti še pred likvidacijo nek predujem. Jugoslavija bo dobila 7 milijonov kron v zlatu, ki se bodo porabili za podlago našim novčanicam. Vsa poslopja Avstro-ogrske banke v naši državi prevzame za 3 milijone kron v zlatu državna uprava. Denar bo odstopila Narodni banki.

IZPRAZNITEV KOTORA.

Belgrad, 17. febr. Poslaniška konferenca je sklenila, da francoska mornarica zapusti Kotor konec februarja. (Kakor se javlja od druge strani, so francoski pomorščaki v Kotoru vse naše ladje domala oplenili, tako da so večinoma nerabne.)

NOVI PRAVOSODNI MINISTER.

LDU Belgrad, 17. februarja. (ZNU) Včeraj je na dvoru prisegel novi pravosodni minister dr. Marko Jurčić. Priso-

ten je bil tudi ministrski predsednik Nikola Pašić.

PRED ŠTRAJKOM DRŽAVNIH USLUZBENCEV V AVSTRIJI.

Dunaj, 17. febr. (Izvir.) Ministrski svet se je v svoji današnji seji bavil z zahtevo državnih uslužbencev, da se jim do končne ureditve plač dovoli vsakemu 5000 kron doklade mesečno. Država bi to stalo na mesec 1 milijardo kron, ki bi se mogla dobiti le, če se natisne tozadevna vsota banknot. V ponedeljek se vrši seja organizacije uradnikov, ki proglašajo štrajk, ako se ne ugodijo njihovi zahtevi.

POVIŠANJE BLAGOVNIH TARIFOV NA JUŽNI ŽELEZNICI.

Dunaj, 17. februarja. (Izvirno) Generalno ravnateljstvo Južne železnice je povišalo blagovne tarife za 50 odstotkov.

SMRDLJIVE BOMBE PROTI SMRDLJIVI IGRI.

Dunaj, 17. febr. (Izvir.) Včeraj je večja množica vdrla v dvorno gledališče, kjer se je igral Schnitzlerjev »Reigen«, ki je vsled svoje brezramnosti izzval velik odpor dunajskega prebivalstva. Demonstranti so metali na oder smrdljive bombe. Med demonstranti in gledalci, med katerimi je bila večina dam, je prišlo do pretepa in je bilo več oseb lahko ranjenih. Policija je danes nadaljeje vprizarjanje »Reigena« prepovedala.

VELIKA GOLJUFIJA.

Dunaj, 17. februarja. (Izvirno) Na tukajšnji poštni hranilnici so prišli na sled potvorbi čeka na vrednost poldrugega milijona kron. Potvorba se je izvršila od strani uslužbencev. Policija je nekaj uradnikov že aretirala.

REFORMA UČITELJSTVA NA ČESKEM

Praga, 17. februarja. (Izvirno) Naučno ministrstvo je sklenilo polagoma po letnikih odpraviti učiteljska in urediti pripravo učiteljev za učiteljsko na ta način, da bodo učitelji morali dokončati vse razrede srednjih šol, potem pa se dve leti teoretično in praktično izučiti na visokošolskih pedagogijah.

PROCES PROTI POVZROČITELJU UMORA GROFA TISZE.

Budimpešta, 17. febr. (Izvir.) Državno pravnišstvo je izročilo preiskovalnemu sodniku obtožnico proti povzročitelju umora grofa Tisze, bivšemu ministrskemu predsedniku Stefanu Friedrichu. Obtožnica obsega 80 strani, pisanih na stroju.

AVSTRIJSKI POLITIKI V LONDONU.

LDU London, 17. febr. (SBA) Avstrijski zvezni kancelar, ki namerava priti z ministroma za finance in prehrano v London, se nikakor ne misli baviti s politiko ali predlagati izpremembo saint-germain-ske pogodbe. Avstrijski državniki bodo prišli le zato, da bi razmotrivali finančni in gospodarski položaj in dobili kredite za stabilizacijo. Obrazložiti hočejo, da bo postal položaj v Avstriji, ako se sedanje stanje ne izpremeni, prav tako obupen, kakor v Rusiji. Ententne sile sedaj še niso zavzele stališča glede želje avstrijskega zveznega kancelarja.

PONESREČENA MALA ENTENTA.

LDU Pariz, 17. februarja. (Havas) Dunajski korespondenčni urad poroča: Pertinax piše v listu »Echo de Paris«, da se je izjalovil načrt zunanega ministra dr. Beneša glede sporazuma s Poljsko in Romunijo. Poljska z Romunijo tvori eno skupino, drugo skupino pa Češkoslovaška z Jugoslavijo.

POLJSKA — POSREDOVALEC MED FRANCIJO IN RUSIJO.

LDU Varšava, 15. februarja. (PBA) »Kurjer Poranny« priobčuje intervev svojega pariškega dopisnika z ministrskim predsednikom Briandom. Ministrski predsednik Briand je v pogovoru dal duška svojemu zadoščanju nad tem, da je Poljska s sklepom riškega miru zagotovila svojo vzhodno mejo, vsled česar lahko postane važen faktor na vzhodu spričo trajnim vznemirjenjem. Zadržanje Francije je jasno določeno po dejstvu, da sovjeti niso priznali dolgov prejšnjih vlad. Morda se Poljski posreči, da bo delovala kot posredovalec med Francijo in Rusijo in dosegla uspeh.

RUSIJA IN ROMUNSKA.

LDU Moskva, 17. februarja. (Brezlično) Ljudski komisar za zunanje posle je poslal romunski vladi protest zaradi podpiranja invazije Petljurovih pristašev v Ukrajino in jo opozoril, da tako podpiranje ne bo pospeševalo pogajanj.

BORZA.

LDU Belgrad, 17. febr. Devize: London 142—142.50, Pariz 268, Newyork 35.90 do 36, Ženeva 590—605, Rim-Milan 133.50 do 134.50, Praga 47.50—48.50, Berlin 62.50—62.75, Dunaj 5.50—5.55. Valute: angleški funt 140.50—141.50, francoski franki 262—264, ameriški dolarji 35.55—35.65, švicarski franki 580, italijanske lire 132—134, grške drahme 265, rumunski leji

49.25—49.50, nemške marke 60.50—60.75, bolgarski levi 43.50—44.50, avstrijske kro- ne 6.10—6.30, 20 dinarjev v zlatu 22.80 do 23.

LDU Zagreb, 17. febr. Devize: Berlin 250—253, Italija 539—540, London 565 do 575, Newyork (ček) 144.50—145, Pariz 1070—1085, Praga 192.50—194, Švica 2400 do 2425, Dunaj 21—21.90. Valute: ameriški dolarji 140—142, avstrijske kro- ne 23 do 24, carski rublji 0—70, francoski franki 1030—1050, napoleonidri 474—477, nemške marke 230—242, rumunski leji 196—198, italijanske lire 522—0, bolgarski levi 167—170, češkoslovaške kro- ne 180—0.

Dijaški vestnik.

d Danes ob 8. zvečer v akad. domu seja priprav. odbora za proslavo 25 letnice Danica. Pridite sigurno!

Gospodarstvo.

g Stagnacija v našem gospodarskem življenju. Pod tem naslovom je priobčil »Trgovski list« v eni svojih številčk notico s pozornim namenom, dokazati javnosti potrebo ustanovitve še kakega novega tiskarskega podjetja v Ljubljani. Da pa bo javnost prav poučena o razmerah, ki jih slika »Trg. list« v popolnoma napačni luči, izjavlja »Društvo tiskarnarjev v Sloveniji« sedeče: Če se res znatna množina tiskarskih naroči oddaja v inozemstvo, se ne dogaja to vsled preobite zaposlenosti domačih tiskarn, pač pa vsled nesrečne, za našo stroko neugodne carinske politike, ki omogoča n. pr. dunajskim tiskarnam prav uspešno konkurenco. Tudi so tehniške moči v primerj z našimi tam cenejše. Da bi naše tiskarne — tu vendar ne smejo priti v poštev samo ljubljanske, vprašajte še druge v Sloveniji! — ne morele izvrševati naročil, ni resnično. Res pa je, da so posebno ljubljanske tiskarne investirale ogromne vsote za stroje, črke in razni tiskarski material, da morejo čim točneje postreči svojim naročnikom. Če pa primanjkuje strokovno izobraženega osebja, kakor pravi »Trg. list«, pa ne more na stvari spremeniti tudi ustanovitev ene ali še več novih tiskarn. — Brez dvoma pa je, da se bo veliko teh investicij v tiskarnah izkazalo sčasoma brezplodnih, ker bo z urejenimi razmerami prišlo tudi urejeno delo. Stagnacija, ki se ponekod že danes obeta, bo nastopila tudi v tiskarnah. — Da bi pa ravno trgovci posebno občutili preobitno stanje tiskarn z delom, je skrajno pretirana trditev. Tiskovine kar nič ne ovirajo prospeha trgovine. Priporoča se le oskrbeti naročilo potrebnih tiskovin o pravem času in ne šele takrat, ko se vzame v roko zadnji papir in zadnji ovitek.

Prosveta.

UMETNOST IN USTAVA.

Slovenske umetniške organizacije, in sicer Društvo slovenskih leposlovcov, Društvo slovenskih upodabljaljočih umetnikov, Klub slovenskih upodabljaljočih umetnikov »Savac in ljubljanska podružnica Društva jugoslovenskih glasbenikov so na svoji skupni seji dne 14. februarja 1921 po svojih zastopnikih sklenile sledečo

RESOLUCIJO:

Uverjeni, da je umetnost sad narodovega duševnega življenja, sad one tvorne sile narodove, ki snuje in ustvarja s polno močjo tudi v časih, ko narod v svojem materialnem gospodarstvu trpi in strada;

uverjeni, da umetnost s svojimi deli v največji meri vpliva na razvoj narodovega duševnega življenja, ki ga na odločen način obrazuje in oblikuje;

smatramo, da država v lastnem interesu ne more in ne sme prezreti umetnosti kot odločilnega faktorja v razvoju narodovega duševnega življenja in s tem posredno tudi državnega življenja;

smatramo, da mora država umetnost v njenem svobodnem razvoju ščititi, marveč jo z vso močjo tudi pospeševati.

Zato je treba, da se v bodoči ustavi sprejme v kompleks norm o »plojnih pravicah državljanov sledeča norma:

Umetnost je svobodna in vliiva posebno zaščito in podporo države in zakona.

Kot prvi korak v praktično izvedbo te norme naj se sprejme v ustavo — ako se konstituta odloči za dvodomni sistem — določba, da voli umetniška kamera v senat najmanj isto število senatorjev, kot jih volijo kamore ostalih interesnih skupin.

Društvo slovenskih leposlovcov.

Društvo slovenskih upodabljaljočih umetnikov, Klub slovenskih upodabljaljočih umetnikov »Savac, Ljubljanska podruž. Društva jugoslov. glasbenikov.

pr. 8 narodnih motivov po originalih M. Gasparija. Tiskala in založila Jugoslovska tiskarna. — Ljubljana, 1921. Cena 12 komadov 8 K. — Do pred kratkim je bila naša tiskarska umetnost gledè reprodukcij odvisna povsem od Dunaja ali od Prage. Jugoslovska tiskarna je storila prvi korak k osamosvojitvi in ustanovila lastno klisarno, ki se vedno izpopolnjuje in ustreza vsaj kolikor toliko našim potrebam. Te dni je izdala v samozaložbi zbirko razglednic po originalih znanega in priljubljenega slikarja Gasparija. Sami narodni motivi, podani z ono ljubkostjo in domačo pristranostjo kot zna to samo Gaspari. Serija vsebuje sledeče reprodukcije: »Gorenjski godec«, »Matjaž in Alentica«, »Od krsta«, »Kožuharji«, »Deseti brat«, »Pri podružnici«, »Po košnjic« in »Butarec. Po večini so tehnično dobro uspele, le pri nekaterih je opaziti premalo pazljivosti pri tisku in

so vsled tega zabrisane. Želimo, da bi Jugoslovanska tiskarna nadaljevala zbirko po originalih ostalih slov. umetnikov v kolikor mogoče dovršenih barvnih reprodukcijah in tako največ pripomogla k popularizaciji slovenskega slikarstva.

pr »Zrnja« maribor. kult. vestnika, 15. številka je izšla. Prinaša dve pesmi Jašo Baukarta in več zanimivih člankov ter portret in življenjepis Milana Skrbinška.

pr Desetletnica Milana Skrbinška. — V soboto 12. februarja 1921 je javil Milan Skrbinšek igralec, režiser in dramaturg slovenskega narodnega gledališča v Mariboru desetletnico svojega umetniškega delovanja. Za slavnostno predstavo si je izbral dramo Leonida Andrejeva »Misek«, v kateri je igral glavno vlogo zdravnik A. J. Kerženčeva. Igril je bil obenem tudi režiser. — M. Skrbinšek je med slovenskimi igralci oseba umetniških vrlin, ki se dobro zaveda svojega igralskega poklica — in ve, kaj hoče doseči v njem. Tupačam je malo trmast in svojeglaven, a večinoma je njegovo hojenje in ustvarjanje pravilno. Ni pa, da bi nastopal na odru v kateriški vlogi, mnogo se mu jih je že ponesrečilo. Najboljši je v vlogah razglablajočih, porogljivih in nasprotujočih značajev, dočim drugod ostane le bolj pri površnem zasnavljanju. Večkrat moči tudi njegova sekajoča govorica in njegov poudarjajoči naglas. Ponekod se zdi, da hoče ustrojiti svoje vloge po enakomernem kopitu — človek se res ne more ubraniti tega dozdevka. To naj bi bile njegove senčne strani, kadar ga vidimo pred seboj na odru. Vendar ni jih pa toliko, da bi jemale Skrbinškemu igralcu umetniško vrednost. On stoji vsekakor daleč v ospredju med slovenskimi igralci-umet-

niki in se dokopava vedno globlje in globlje do svojega velikega poklica. Skrbinšek dela in misli, in le to naj velja in izda. Od njega še pričakujemo veliko in naj nas ne bi ogoljufal za naše upanje. Začasnno mu želimo, da naj spravi skupno z Nučičem mariborsko slovensko gledališče tja, kjer je gledališču pravo mesto. Zal je gledališče zdaj na neumetniški poti in zato tudi molčimo o njem. — **Joso Josta.**

pr Gasilska knjižnica 1. in 2. zvezek sta ravno kar dotiskana in sta v zalogi »Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana«. Vsebina 1. zvezka: Poslovnik. Kroj, oprava in označba dostojanstev. Proste vaje. Redovne vaje. Vsebina 2. zvezka: Vaje z orodjem. Nauk v znamenjih. Prvi zvezek 110, drugi zvezek 92 strani. Razložil Fran Barle. Oba zvezka vezana v eno knjigo 25 K, s pošto — poštnino več. — Knjiga se naroča pri tajništvu Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani.

Turistika in sport.

Velike smučarske tekme. V nedeljo dne 20. t. m. se vrše v Bohinju velike in najbrže edine smučarske tekme. Program je nad vse obsežen. Za tekmo seniorjev za prvenstvo Jugoslavije in Slovenije po brdih na 7 km se je priglasilo veliko število prvovrstnih smučarjev, od kojih so mnogi tekmovali v inozemstvu in dosegli dobra mesta. Tekma v skoku raz skakalnice obeta biti velezanimiva. Pri treningu so se dosegli krasni uspehi. Ker je ta smučarska tekma najbrže edina zimsko-sportna tekma pred spomladjo, opozarjamo vse sportnike in ljubitelje zimske na-

rave, da se udeležijo omenjene tekme v Bohinju, kjer je zima še vedno v vsej svoji krasoti. — Posetniki smučarske, kakor tudi tekme v drsanju, ki se vrši v Bohinju istega dne, imajo izredno ugodnost na železnici. Z izkaznicami »Sportne zveze«, ki se dobe vsak dan dopoldne in popoldne, plačajo le polovično vožnjo tja in nazaj. Zadnji termin za prijave je v soboto dopoldne. Sportniki, ne zamudite te ugodne prilike!

Drzalna tekma za prvenstvo Jugoslavije in Slovenije se vrši v nedeljo 20. t. m. na Bohinjskem jezeru. Prvotni razpis v »Sportu« št. 4. z dne 22. pr. m. se je izpopolnil sledeče: Pravico do tekmovanja imajo le tisti člani sportnih društev, ki so jugoslovanski državljani; prijavina se je naknadno določila na 40 K za osebo, juniorji pod 16 leti so prijavnine prosti; prijavni rok se je podaljšal do sobote dne 19. t. m. — Razpisane točke: Umetno drsanje: 1. Prvenstvo Jugoslavije in Slovenije, 2. damsko prvenstvo, 3. tekma juniorjev pod 16 leti. — Tek: 1. 1000 m, 2. 500 m, 3. juniorji pod 16 leti 200 m. Natlačni razpis priobčuje »Sport« v št. 4 z dne 22. pr. m. — Razpisane vaje niso težke. Tekme v umetnem drsanju se more uspešno udeležiti vsak drsač, ki obvlada loke naprej, trojko nazaj, vijugo in zanjko naprej.

Meteorološko poročilo.
Ljubljana 306 m n. m. vis.

Čas opazovanja	Temperatura v mm	Relativna vlaga v %	Velikost oblakov v %	Napoved	Priljubljenost
16. 2. 21 h	731.3	4.6	0.9	obl.	—
17. 2. 7 h	732.9	— 1.5	1	obl.	—
17. 2. 14 h	733.6	6.5	2	jasno	J. V.

Naročajte »Slovenca«!

Sprejme **va enec** tako za čevljarstvo obrt. **F. Lamovšek**, Tržaska cesta št. 5, Ljubljana. 555

Razpošiljam **suhe hruške** (tepke) in **lepe orehe** od 50 kg naprej in sicer hruške a 7 kron in orehe a 12 K 50 v za kg v posilnih vre ah franco Novo-mesto. **Jos p Krevs**, trgovec, **Brunice** pri Novem mestu. 586

Brinje, lasko, prvovrstno ima v zalogi **Kmet Komp.**, Ljubljana Gosposvetska cesta. Zahtevajte ponudbe.

Proda se na Vrtniki enonadstropna trgovska hiša, z manjcinom in dvoriščem, na najlepšem prostoru trga, oddaljena pet minut od kolodvora. Naslov pove upravnistvo pod št. 513.

Proda se po nizki ceni radi stalne p. eselive hiša z vratom. Poizve se Wolfova ulica 61. Rupnik. 580

Agilen potnik zmožen srbsko-hrvaškega, slovenskega, italjanskega in nemškega jezika, več v vseh trgovskih poslih, išče s. uže stalnega potnika. Če jone ponudbe pod »Agilen potnik« Anon na ekspedicija. I. Sušnik Mari or, Sl. ul. 15. 591

Prodaj **irhaste h'ače** in **nogavice** po primerani ceni. Pogleda se **G. adišče 4.** pri hišniku.

+

Šiška Marija naznanja v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok in sorodnikov, da je njen obri soprog, oziroma oče, stari oče in tast

Šiška Anton

vpok. sprevodnik južne žel. in posestnik

danes po dolgi, mučni bolezni ob. na 12 predpoldne prev den s sv. zakramenti zapusti zemeljsko življenje. Pogreb nepozabnega bo 19. febr. 1921 ob 2. uri pop. iz hiše žalosti, Poljanska cesta št. 23, na pokopališče k sv. Križu. Blag mu spomin!

Ljubljana, 17. svečana 1921.

Žalujoči ostali.

Proda se 2 pisalni mizi (pultizem) 1 nastavek gostilniške kredence 1 lestva in prazni zaboi pri **Erjavec & Turk**, trgovina železnice Ljubljana, Valvazorjev trg 7. 568

Zagar mlad, zanesljiv, za navadni gater, popolno usposobljen za vsako rez, se iš e proti dobri plači in popolni oskrbi. Prednost imajo taki, ki znajo izvrševati tudi popravila pri žagi. Ponudbe na se pošle o na naslov: **Brača pl. Jo. anjski**, Sv. Jana, Jastrebarsko, Hrvatsko. 553

Razpisuje se služba občinskega tajnika v **Kostanjevici na Dolenjskem** z mesečno plačo 300 kron. Prošnje e vlagati na občinski urad pri mestnem žup. instvu v Kostanjevici do 10. marca 1921.

PRODA SE: 460 metrov podzemljskega kabla za visoko napetost do 5500 Voltov baker 3x16 m² po jako kulantni ceni. **SAKS - TRATNIK** elektrotehnično podjetje, Ljubljana Sv. Petra cesta št 25.

Sprejme se takoj **opekarski mojster** za strojni obrat. Tozadevne ponudbe se naj vpošljejo na **rudniško ravnateljstvo v Rajhenburgu.**

Išče se knjigovodja oziroma knjigovodkinja in **korespondentinja** za takojšnji vstop. Ponudbe na upravo lista pod št. 589.

Bakreni kotli za vzidanje, za perilo kuhati in prešičerejo se dobi o v trgovini železnice **ERJAVEC & TURK** LJUBLJANA, Valvazorjev trg št. 7.

Prodaj dva lahkokrvna **KONJA** konj, krven anglež, i. borno izjahan. kobila za lahek voz. Oba skupaj uvožena v par. Prodasta se posamezno ali skupaj, event. zamenjata z dvema težkima konjema. — Ogleda ter pokuši se jih pri vanu **Magu. arju, Kropa, Gore. jsko.** Oddasta se samo v privatne roke.

Naprodaj je lepo arondirano **vinogradniško posestvo** s travniki, sadonosniki in gozdom v ugodni legi **Savinjske doline.** Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 573.

Proda se v sredo 16. t. m. med 10—12 uro na Sv. Petra cesti št. 24. 16 kom. dobro ohranjenih dvojnih oken 10 kom. dobro ohranjenih sobnih vrat 4 kom. vzidanih štedilnikov 4 kom. lončenih peči.

Veliki angleški poštni parobrod na dva vijaka „PANONIA“

odp.uje iz Trsta v New-York 22. febr. Vse pobližje podatke daje do 12. febr.

GLAVNO ZASTOPSTVO „CUNARD LINIJE“

ZAGREB, Vrhovčeva ulica št. 15.

Pozor! Dospela je velika pošiljatev raznih gumbov, igel, modnih stvari, vezenin, finih žlic, rišč e za čevije, zapon, toaletnih stvari, čevljarskih potrebščin in orodja itd. Za obilen obisk se priporoča tvrdka **Jos. Petelinč**, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7. **Najnižje cene na drobno in na debelo**

Štiri milijone kron

zadene v najbolj srečnem slučaju igralec drž. razr. loterije.

Novo žrebanje

se vrši že 7. in 8. marca. Kdor v 2. razredu ni zadel, mora zamenjati srečke 2. razreda za nove srečke 3. razreda vsaj do 2. marca. Nova srečka stane kolikor stara: cela 192 K, polovica 96 K, četrtinka 48 K, osminka 24 K. Kdor doslej še ni igral, a hoče igrati v tretjem razredu, mora plačati srečke prvega, drugega in tretjega razreda, torej trikratni iznos.

Zadnja prilika. Nekaj srečk ima še na razpolago

Zadružna Gospodarska banka d. d.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta št. 38, I. nadstr.

Gospodarska Zveza Vnovčevalnica je zopet otvorila svojo **prodajalno pod semeniščem** v kateri prodaja svoje priznane dobre mesne izdelke: vsakovrstne **salame, kranjske klobase** več vrst, **prške šunke**, vse vrste **prekajenega mesa, prvovrstno masl**, vse izdelke na drobno in debelo po na nižjih konkurenčnih cenah.

Naznanilo.

Bančni oddelek države New York je dne 23. novembra 1920 inkorporiral

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York.

Vsa kupčija se vrši kakor preje, z razločkom, da je sedaj državna banka, a ne več privatna.

Osobje je ostalo staro in ima zveze sedaj bolje bodisi v stari domovini kakor tudi v Združenih državah.

Za varstvo kupče je je poino vplačana vsota 150.000 dolarjev in sicer: Kapital 100.000 dolarjev. — Rezervni sklad 50.000 dolarjev.

Za Frank Sakser State Bank

Frank Sakser, predsednik.

Kabel naslov: SAKSERBANK. Račun pri kr. poštno čekovnem uradu št. 20.200

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptuju in Brezicah.

Delniška glavnica K 50.000.000. **Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče** **Cekovni račun številka 10.509.** — Brzo'avn! naslov: **Rezer. e K 45.000.000.** **posle. Prodaja srečke razredne loterie.** **Banka, Ljubljana. — Telefon št. v. 261 in 413.**

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Ougovorni urednik **Mihael Muškerc** v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.